

vores fælles beliggenhed i det vestnordiske område og inden for rigsfællesskabet.

Det næste og meget aktuelle emne er Danmarks økonomiske tilskud til Grønland og Færøerne. Det, som netop i disse dage er et hedt debattema på Færøerne og i de færøske medier, er det indlæg, som formanden for Færøernes Økonomiske Råd holdt på en konference arrangeret af den nordatlantiske gruppe om det nuværende bloktilskud. Indlæggets overskrift var »Hovedet på blokken«, og det drejede sig om økonomien i rigsfællesskabet.

Efter dette indlæg at dømme har man på Færøerne ikke brug for økonomisk hjælp, tværtimod er det skadeligt og en årsag til en overophedethed økonomi – med andre ord: Formanden for Færøernes Økonomiske Råd fortalte på konferencen i Fællessalen her på Christiansborg, at de rettigheder, vi som danske statsborgere har efter aftale og som følge af forhandlinger, i dette tilfælde det økonomiske tilskud, har vi færinger misbrugt. Det er der naturligvis kommet reaktioner på fra både danske økonomer og danske politikere, som ud fra disse oplysninger mener, at det er på tide at gøre nogle ændringer.

Det omtalte indlæg passer fint til netop den linje, som den mest yderliggående del af det forrige landsstyre fulgte, nemlig en retfærdiggørelse af løsrivelseskampen, hvor alle midler blev brugt for at påvise det negative ved rigsfællesskabet. I Sambandspartiet er vi selvfølgelig helt og aldeles uenige i det, og det er heller ikke det nye landsstyres holdning. Ellers ville vi i Sambandspartiet ikke have været med i det nye landsstyre, men det er vi, og Færøernes finansminister kommer fra Sambandspartiet.

I rigsfællesskabet har vi rettigheder, som vi både kan og skal bruge på en forsvarlig måde, men ikke misbruge. Derfor skal man i de kommende forhandlinger mellem Danmark og Færøerne, som forhåbentlig vil foregå i større tillid mellem parterne, nu da vi har fået et nyt landsstyre, se på disse spørgsmål ud fra realiteterne og de faktiske forhold, når tilskudsordningen skal drøftes, for det er og bliver et forhandlingsspørgsmål.

Den nuværende bloktilskudsordning afløste i 1988 en refusionsordning, som var beregnet ud fra aktiviteterne på velfærdsområderne, dvs. social-, sundheds- og undervisningsvæsenet. Undervisningsområdet overtog vi for 2 år siden, og som en følge heraf blev bloktilskuddet nedskåret fra 982 mio. kr. til 615 mio. kr. årligt. Det er en nedskæring, som har skaffet os talrige proble-

mer. Landskassens budget hænger ikke sammen, og i indeværende år må vi leve med et underskud på finansloven for første gang i flere år.

Kl. 13.20

For at vende tilbage til den omtalte konference om økonomien i rigsfællesskabet må vi endnu en gang konstatere, at nogle udtalelser om bloktilskuddets økonomiske konsekvenser endnu en gang har sat en debat i gang om dette tilskuds indvirkning på den færøske økonomi. Tingene blev fremstillet meget, meget negativt i det omtalte indlæg, men jeg vil gerne gøre Folketingets medlemmer opmærksom på, at flere signaler peger på en alt andet end overophedet færøsk økonomi. F.eks. er huspriserne i Tórshavn stabile, mens huspriserne på resten af øerne er faldende.

Arbejdsløsheden på Færøerne stiger hurtigt. Udbetalingerne af almindelig arbejdsløshedsunderstøttelse er steget mere end 50 pct. i forhold til sidste år, og udbetalingerne af arbejdsløshedsunderstøttelse fra den særlige ordning, som omfatter dem, der arbejder i fiskeindustrien, er steget næsten 100 pct. Det færøske opdræts erhverv er i stor økonomisk krise, og bidraget til den færøske økonomi fra dette betydningsfulde erhverv med mange ansatte falder drastisk. Lakseopdrættet skulle være et alternativ til fiskerierhvervet, men den færøske fiskeindustri klarer sig generelt dårligt i disse dage, og dele af fiskerflådens eksistens er direkte truet, så efter min opfattelse udgør bloktilskuddet en stabil del af en meget varierende økonomi.

Det, jeg vil understrege med disse ord, er, at spørgsmålet om det økonomiske tilskud absolut ikke er så enkelt, da der er tale om et meget sårbart samfund med kun ét hovederhverv, nemlig fiskerierhvervet. Jeg håber og tror, at der vil være forståelse for denne realitet fra dansk side.

Et andet emne, som i disse dage optager sindene på Færøerne, er regeringens forsvarsoplæg »En verden i forandring – et forsvar i forandring«. I oplægget står der bl.a., at den grønlandske kommando og den færøske kommando fortsætter som selvstændige myndigheder, som tilpasses den aktuelle udvikling i forsvarets opgavekompleks i Nordatlanten, og at det overvejes i samarbejde med NATO og med inddragelse af Færøernes landsstyre at nedlægge radarstationen og flåderadioen på Færøerne.

Jeg har i marts måned stillet forsvarsministeren det spørgsmål, om han kunne forsikre, at såfremt NATO var imod nedlæggelse af radarstationen og flåderadioen på Færøerne, ville han